

Шикіна О.В.,
 канд. екон. наук, доцент,
 доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;
Гончаренко Я.Є.
 канд. екон. наук,
 викладач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;
Козловський Р.С.
 викладач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу,
Одеський національний економічний університет

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

До міжнародного туризму відноситься 12% світового ВВП, 13% витрат споживачів, 260 мільйонів працюючих. У 2017 р. надходження від міжнародного туризму перевищили 1340 млрд. дол. США, а рекордний 2018 рік продемонстрував 1,7 трлн. дол. США [1].

У 2017 році Франція посідала перше місце у світі за кількістю іноземних туристів. На другому місці була Іспанія, а третє займала США. За прогнозами UNWTO Китай мав всі шанси зайняти перше місце у світі. Посилують свої позиції такі країни як Мексика та Таїланд [2].

Таблиця 1

Рейтинг найбільш відвідуваних країн світу (млн. прибуттів) [1]

2014 рік		2015 рік		2016 рік		2017 рік	
Країна	Кіль-кість	Країна	Кіль-кість	Країна	Кіль-кість	Країна	Кіль-кість
Франція	83,7	Франція	84,5	Франція	82,7	Франція	86,9
США	75,0	США	77,5	США	76,4	Іспанія	81,8
Іспанія	64,9	Іспанія	68,5	Іспанія	75,3	США	76,9
Китай	55,6	Китай	56,9	Китай	59,3	Китай	60,7
Італія	48,6	Італія	50,7	Італія	52,4	Італія	58,3
Туреччина	39,8	Туреччина	39,5	В. Британія	35,8	Мексика	39,3
Німеччина	33,0	Німеччина	35,0	Німеччина	35,6	В. Британія	37,7
В. Британія	32,6	В. Британія	34,4	Мексика	35,1	Туреччина	37,6
Мексика	29,3	Мексика	32,1	Таїланд	32,6	Німеччина	37,5
Гонконг	27,8	Таїланд	29,9	Туреччина	30,3	Таїланд	35,4
Усього:	1138	Усього:	1189	Усього:	1240	Усього:	1326

Кінець 2019 початок 2020 року принесли багато глобальних потрясінь, що не могли не відобразитись на розвитку туризму у світі. Найбільш значимий вплив на туризм надав коронавірус COVID-19.

По-перше, це ізоляція Китаю, як повноцінного партнера туристичного бізнесу. Показники 2020 року не зможуть продовжувати тренд лідера на ринку іноземного туризму. 70 авіакомпаній призупинили авіасполучення з Китаєм, ще 50 - скоротили кількість рейсів в країну.

По-друге, значної шкоди отримав круїзний туризм. На прикладі круїзного

лайнеру Diamond Princess виявили негативний досвід відсутності механізмів роботи з епідемічними ситуаціями у замкненому просторі. Лайнер був змушений знаходитись на карантині у порті Йокогами в Японії. На борту судна було 2666 пасажирів і 1045 членів екіпажу, в числі яких 25 українців.

По-третє, коронавірус COVID-19 вийшов за рамки однієї країни і наразі має розповсюдженням більше ніж у 67 країнах світу. Як виявилось Європа була не готова до спалаху епідемії. В лютому коронавірус активно став поширюватися у Італії. 11 міст в регіоні Ломбардія під Міланом знаходяться на карантині. Всі польоти в Італію з 1 березня скасувала авіакомпанія Turkish Airlines. Кількість рейсів в італійські міста суттєво скоротили WizzAir і Ryanair. Про тимчасове припинення польотів в Мілан повідомили і провідні американські авіаперевізники Delta Air і American Airlines.

До гучних скасувань та зчинень через вірус можна віднести скасування найважливішої туристичної виставки світу – ITB-Berlin, відміна Венеціанського карнавалу, з 1 березня на невизначений термін було зчинено Лувр в Парижі [3].

Через коронавірус туристичний сектор ЄС втратив вже 2 мільярди євро, а за оцінками учасників ринку, втрати можуть скласти 47 млрд. дол США. Готельери називають масову відмову від поїздок найгіршим спадом у секторі після 11 вересня, спалаху атипової пневмонії і початку війни в Іраку [4].

Авіаперевізники Lufthansa і British Airways попередили інвесторів про скорочення прибутку, лоукостер EasyJet і Ryanair відмовилися від деяких послуг, а італійська Alitalia відправила 4000 співробітників у вимушенну відпустку.

Таким чином, маємо змогу констатувати, що результати 2020 року продемонструють іншу розстановку сил. У лідерах за іноземним туризмом залишаться ті країни, які зможуть припинити паніку через коронавірус та переконати туристів у безпеці перебування на їх території.

Список літератури:

1. UNWTO Tourism Highlights, 2018 Edition. URL: http://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2018.pdf (дата звернення: 05.03.2020).
2. Шикіна О., Гончаренко Я., Козловський Р. Динаміка показників міжнародного туризму. Інфраструктура ринку. 2019. № 27. С. 24-28.
3. Сайт Tripmydream URL: <https://tripmydream.com/media/novosti> (дата звернення: 05.03.2020).
4. Шикіна О., Гончаренко Я., Козловський Р. Тенденції розвитку Європейського ринку готельних послуг. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2019. № 5 (268). С. 216–233.